

Þriðjudaginn 14. apríl 1987.

Nr. 155/1985.

Sverrir Elentínusson

(Páll Arnór Pálsson hrl.)

gegn

Vörubílstjórafélagi Suðurnesja

(Hrafnkell Ásgeirsson hrl.)

og til réttargæslu

fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs.

Lögbann. Skaðabætur. Miski.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Magnús Thoroddsen, Guðmundur Jónsson, Magnús Þ. Torfason og prófessorarnir Arnljótur Björnsson og Sigurður Lindal.

Áfrýjandi skaut máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 24. júní 1985. Eru dómkröfur hans þær að stefndi verði dæmdur til að greiða honum 1.350.000,00 krónur ásamt 42% ársvöxtum frá 11. apríl 1983 til 30. júní s.á. og dómvöxtum frá þeim degi til greiðsludags auk málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi gerir þær dómkröfur að hinn áfrýjaði dómur verði staðfestur og stefnda verði dæmdur málskostnaður úr hendi áfrýjanda.

Engar kröfur eru gerðar á hendur réttargæslustefnda og hann gerir engar kröfur á hendur áfrýjanda.

Fyrir Hæstarétt hafa verið lögð allmörg ný skjöl, þar á meðal kærur stefnda, Vörubílstjórafélags Suðurnesja, á hendur áfrýjanda og skýrslur lögreglu af því tilefni.

Áfrýjandi sundurliðar kröfur sínar þannig að fyrir missi vinnutekna krefst hann bóta að fjárhæð 500.000,00 krónur, en fyrir miska krefst hann 850.000,00 króna.

Af skattframtali áfrýjanda 1983 má ráða að tekjur hans hafi lækkað verulega árið 1982. Í marsmánuði 1982 hóf hann störf sem leigubifreiðarstjóri og um sama leyti seldi hann vörubifreið sem hann hafði keypt skömmu áður en lögbannið var lagt á. Var ástæðan að sögn áfrýjanda tekjumissir sem olli því að hann gat ekki staðið skil á kaupverði vörubifreiðarinnar. Rennir þetta nægilega styrkum stóðum undir þá fullyrðingu áfrýjanda að hann hafi beðið

fjártljón vegna lögbannsins sem á var lagt 8. nóvember 1979. Þykir fjárhæð þessi hæfilega metin í héraðsdómi, 100.000,00 krónur.

Lögbannsaðgerðum stefnda fylgdu blaðaskrif. Aðgerðirnar beindust sérstaklega gegn persónu áfrýjanda og röskuðu þráfaldlega friði hans til að stunda atvinnu sína. Má fallast á það með áfrýjanda að þetta hafi valdið honum óþægindum. Telst féggjald fyrir framan-greindan miska hæfilega ákveðið 75.000,00 krónur.

Samkvæmt þessu og með vísan til 27. gr., sbr. 1. mgr. 24. gr. laga nr. 18/1949 ber stefnda að greiða áfrýjanda 175.000,00 krónur með vöxtum eins og greinir í dómsorði, en upphafstíma þeirra er ekki sérstaklega mótmælt. Þá ber að dæma stefnda til að greiða áfrýjanda 80.000,00 krónur samtals í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

D ó m s o r ð:

Stefndi, Vörubílstjóræfælag Suðurnesja, greiði áfrýjanda, Sverri Elentínussyni, 175.000,00 krónur með 42% ársvöxtum frá 11. apríl 1983 til 30. júní s.á., og dómvöxtum frá þeim degi til greiðsludags, og 80.000,00 krónur samtals í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

Dómi þessum ber að fullnægja að viðlagðri aðför að lögum.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 19. apríl 1985.

I.

Mál þetta, sem dómtekið var að loknum munnlegum málflutningi 14. mars sl., höfðaði Páll Arnór Pálsson hrl., Bergstaðastræti 14, Reykjavík, fyrir hönd Sverris Elentínussonar, nnr. 8781-0127, Baugholti 15, Keflavík fyrir bæjarþingi Reykjavíkur með stefnu, þingfestri 30. júní 1983 gegn Sigurði Guðjónssyni, nnr. 7859-1544, Lyngmóa 6, Njarðvík, formanni Vörubílstjóræfælags Suðurnesja fyrir hönd félagsins.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er stefnt til réttargæslu.

Dómkröfur stefnanda eru þær að stefndi greiði stefnanda kr. 1.350.000,00 ásamt 42% ársvöxtum frá 11. apríl 1983 til 30. júní 1983 og dómvöxtum skv. lögum nr. 56/1979 frá þeim degi til greiðsludags, auk málskostnaðar skv. gjaldskrá LMFÍ.

Dómkröfur stefnda eru krafa um sýknu af öllum kröfum stefnanda í máli þessu og að stefnda verði dæmdur málskostnaður úr hendi stefnanda. Til

vara eru gerðar þær dómkröfur að kröfur stefnanda verði lækkaðar verulega og málskostnaður felldur niður.

Af hálfu réttargæslustefnda eru engar kröfur gerðar enda eru engar kröfur gerðar á hendur réttargæslustefnda.

Leitað hefur verið um sáttir í máli þessu án árangurs.

II.

Málavextir eru þeir að hinn 13. september 1979 var stefnanda ásamt tveimur öðrum mönnum vikið úr Vörubílstjórafélagi Suðurnesja. Með úrskurði fúgetaréttar Keflavíkur, uppkveðnum 8. nóvember 1979, var lagt lögbann á akstur stefnanda. Með dómi uppkveðnum á bæjarþingi Keflavíkur, 25. júní 1980, var lögbann þetta staðfest. Dómi þessum var áfrýjað til Hæstaréttar ásamt dómum í málum tveggja annarra vörubílfreiðastjóra, þeirra Auðuns Guðmundssonar og Einars Svavarssonar. Þessi þrjú mál voru eins, sömu málavextir og sömu niðurstöður héraðsdómara. Var því ákveðið af lögmönnum aðila að láta einungis eitt málið ganga áfram til flutnings fyrir Hæstarétti og var það hæstaréttarmálið nr. 142/1980 Einar S. Svavarsson gegn Vörubílstjórafélagi Suðurnesja og gagnsök. Skyldu málsúrslit í því máli verða ráðandi fyrir hin tvö. Með dómi Hæstaréttar, uppkveðnum 7. desember 1982, var lögbannið felld úr gildi og brottvikning Einars S. Svavarssonar úr Vörubílstjórafélagi Suðurnesja dæmd ógild. Jafnframt var viðurkenndur réttur áfrýjanda til þess að stunda leiguakstur vörubílfreiða í Keflavíkurkaupstað, Njarðvíkurkaupstað, Vatnsleysustrandarhreppi, Gerðahreppi, Miðneshreppi og Hafnahreppi.

Eftir að niðurstöður lágu fyrir í áðurgreindu hæstaréttarmáli hófust viðræður milli aðila um það hvernig staðið skyldi að niðurfellingu máls stefnanda í Hæstarétti og hvernig fara skyldi um með málskostnað. Lauk þessu með samkomulagi, dags. 8. apríl 1983, þar sem viðurkennt var af hálfu stefndu að niðurstaða Hæstaréttar í fyrrgreindu máli skyldi vera bindandi gagnvart aðilum, þannig að lögbannið teldist felld úr gildi, brottvikning stefnanda úr Vörubílstjórafélagi Suðurnesja metin ólögæt og viðurkenndur réttur hans til leiguaksturs vörubílfreiða á félagssvæði VBK. Þá var ákveðið að stefndi greiddi stefnanda kr. 12.500,00 í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti. Þá var samþykkt að trygging í vörslu fúgetans í Keflavík skyldi renna til greiðslu málskostnaðar. Í framhaldi af þessu var mál stefnanda í Hæstarétti felld niður 11. apríl 1983.

Mál þetta höfða stefnandi til greiðslu bóta úr hendi stefnda vegna lögbannsins.

III.

Af hálfu stefnanda er því haldið fram að ólögæt brottvikning hans úr Vörubílstjórafélagi Suðurnesja, eftirfarandi lögbannsaðgerðir og málaferli

hafi valdið honum miklu tjóni sem stefndi eigi að bæta, enda beri Vörubílstjórafélagið ábyrgð á öllum aðgerðum gegn honum. Bótakrafa stefnanda byggist á ákvæðum 24. gr. laga nr. 18/1949 og einnig á almennum skaðabótareglum.

Vegna sérstöðu lögbanns og þeirrar erfiðu aðstöðu, sem gerðarþoli sé settur í, séu ekki gerðar eins strangar kröfur til tjónþola um sönnun fyrir miska og lánstraustsspjöllum eins og í almennum tilfellum. Ef gerðarbeiðandi vilji komast hjá bótagreiðslu vegna ólögmæts lögbanns, verði hann oftast að hnekkja þeim löglíkum, sem almennt verði taldar fyrir miska og lánstraustsspjöllum.

Lögbannið hafi haft þær afleiðingar fyrir stefnanda að hann hafi ekki getað stundað leiguakstur sem hann hafi gert í mörg ár þegar lögbannið var lagt á og hafi hann misst mikils í tekjum. Tekjumissirinn hafi komið niður á vetrarmánuðina, ca. 5-6 mánuði á ári, en á öðrum tíma ársins hafi stefnandi getað stundað aðra vinnu, verktakastarfsemi og þess háttar. Það hafi þó gengið erfiðlega á stundum þar sem forsvarsmenn stefnda hafi ekki látið hann í friði með stöðugum lögreglukærum og lögbannshótunum. Krafa um bætur fyrir vinnutekjutap stefnanda er krafa um bætur á lögbannstímanum þ.e. frá byrjun nóvember 1979 til 11. apríl 1983 og eru bætur taldar að lágmarki kr. 500.000,00. Er þá átt við svokallað núvirði tekna á þeim degi er hæstaréttardómur gekk og krafist vaxta frá þeim degi. Stefnandi telur eðlilegt að miða kröfu sína við hina raunverulegu skerðingu sem lögbannið hafi haft í för með sér, þ.e. hann hafi misst af tekjum af leiguakstri í 4 vetur, en yfir sumartímann hafi hann getað notað bifreiðina í verktakastarfsemi. „Dauði tíminn“ telst stefnanda vera:

nóv. 1979-apríl 1980 6 mán. x kr. 26.000,00 =	156.000,00
nóv. 1980-apríl 1981 6 mán. x kr. 26.000,00 =	156.000,00
nóv. 1981-apríl 1982 6 mán. x kr. 26.000,00 =	156.000,00
nóv. 1982-11. apríl 1983 6 mán. x kr.26.000,00 =	156.000,00
Samtals	624.000,00

svo í greinargerð enda þótt í stefnu sé gerð krafa um kr. 500.000,00 í bætur vegna atvinnutjóns.

Stefnandi hefur lagt fram skattskýrslur, en telur ekki alveg raunhæft að taka mið af skattskýrslum í sambandi við tekjutap þar sem nokkrir þættir hafi áhrif á tekjuöflun stefnanda og skattframtölin beri ekki með sér á hvaða mánuðum teknanna sé aflað. Þá segi skattskýrslur stefnanda ekki hve miklar tekjur vörubifreiðastjórar í Keflavík höfðu á þessum árum, en þær geti hafa aukist verulega eftir 1979. Stefnandi sé þess fullviss að tekjur hans séu mun lægri á ofangreindum tíma hlutfallslega heldur en á árunum

á undan og jafnframt að þær hafi lækkað verulega í hlutfalli við tekjur vörubifreiðastjóra almennt. Í því sambandi sé hægt að gera samanburð á raunverulegum tekjum áráanna 1977 - 1982 og hækkan taxa á dskj. 19.

Stefnandi hafi um margra ára skeið stundað leiguakstur með vörubifreið og hafi hann verið með dýrt atvinnutæki í höndum. Það hafi verið næsta ómögulegt fyrir hann að hlaupa í önnur störf er hann var sviptur félagsréttindum. Þetta hafi stjórn stefnda mátt vera ljóst er hún svipti stefnanda atvinnunni og verði stefndi að bæta atvinnutjón stefnanda. Stefnandi hafi áður en lögbannið var sett á keypt sér nýja vörubifreið en vegna minni tekna eftir lögbann hafi hann komist í greiðsluerfiðleika með afborganir og neyðst til þess að selja vörubifreiðina í júní 1982. Í mars 1982 hafi hann hafið að hluta til akstur leigubifreiðar fyrir annan mann og hafi hann þannig hrökklast úr sinni atvinnugrein.

Stefnandi hafi orðið fyrir miklum viðskiptaspjöllum og mannorð hans beðið hnekki þar sem hann hafi þurft að þola það undir þriggja ára málaferlum að vera úthrópaður af forsvarsmönnum stefnda sem einhvers konar lögbriótur og atvinnurekendur á Suðurnesjum hafi verið hótad öllu illu af sömu aðilum ef viðskiptum við stefnanda og félaga hans í fyrirtækinu Kambi hf. yrði ekki hætt. Þetta hafi leitt til þess að stefnandi hafi misst fjölda marga viðskiptavini og glatað viðskiptavild, sem hann hafi öðlast á margra ára starfsferli sínum sem vörubifreiðastjóri. Þótt hæstaréttardómur í áðurgreindu máli Einars Svavarssonar hafi gengið stefnanda í vil og honum sé heimilt að hefja leiguakstur að nýju, þá hafi stefnandi misst fyrir fullt og allt stóran hluta af föstum viðskiptavinum vegna þriggja ára útilokunar frá leiguakstri vörubifreiða og sé allendis óvíst að stefnandi geti unnið upp sams konar viðskiptavild og hann áður hafði. Í blaðagrein og viðtölum við þáverandi formann Vörubílstjórafélagsins hafi birst alvarlegar ávörðingar á stefnanda og félaga hans í Kambi hf. og með því móti hafi verið komið óorði á stefnanda sem einhvers konar svikara við stétt sína. Allt þetta hafi haft mikinn mannorðshnekki í för með sér fyrir stefnanda. Stefnandi geri kröfu til þess að stefndi bæti honum upp viðskiptaspjöll, mannorðshnekki og fleira með kr. 850.000,00.

Samtals nema kröfur stefnanda í málinu kr. 1.350.000,00. Krafist er vaxta frá þeim degi að hæstaréttarmálið var felld niður.

Samkvæmt 24. gr., sbr. 28. gr. laga nr. 18/1949 hafi stofnast ótvíræð bótaskylda gerðarbeiðanda gagnvart gerðarþola, stefnda í þessu máli. Í nefndu lagaákvæði segi að þegar meta skuli bætur megi bæði hafa hliðsjón til þess hvort gerðarbeiðandi hafi sýnt af sér vanrækslu eða gáleysi og til þess hvort gerðarþoli kunni að hafa veitt sérstakt tilefni til aðgerðanna eða tilhögunar þeirra með framkomu sinni í sambandi við þær. Ljóst sé að stefndi hafi sýnt af sér vitavert gáleysi með því að reka stefnanda úr félaginu án þess

að uppfylla lágmarksskilyrði til brottrekstrar og án þess að hafa gildar ástæður. Stefnandi hafi hins vegar ekki gefið sérstakt tilefni til aðgerða stefnda umfram marga aðra í sama félagi.

Fjármálaráðherra er stefnt til réttargæslu fyrir hönd ríkissjóðs og er það gert vegna hugsanlegrar samábyrgðar ríkissjóðs með stefnda gagnvart stefnanda á grundvelli embættisvanrækslu bæjarfógetans í Keflavík, sem ekki hafi krafist nægrar tryggingar þegar lögbann var lagt á. Þegar lögbannsbeiðni kom fram hafi stefnandi krafist tryggingar að fjárhæð minnst gkr. 16.000.000,00, en fógeti hafi úrskurðað að gerðarbeiðandi skyldi einungis leggja fram tryggingu að fjárhæð gkr. 500.000,00. Sú fjárhæð hafi ekki dugað fyrir málskostnaði, en trygging af hálfu gerðarbeiðanda eigi að nægja fyrir málskostnaði og skaðabótum sbr. 1. mgr. 12. gr. laga nr. 18/1949. Komi til þess að Vörubílstjórafélag Suðurnesja geti eigi greitt þær bætur, sem félagið kunni að vera dæmt til þess að greiða, megi vænta þess að stefnandi gangi að ríkissjóði vegna embættismistaka fógeta. Ekki eru gerðar kröfur á hendur réttargæslustefnda í máli þessu.

IV.

Af hálfu stefnda er því haldið fram að stefnandi hafi gerst brotlegur við reglur Vörubílstjórafélags Suðurnesja og þrátt fyrir áminningar hafi stefnandi ekki fengist til þess að fylgja settum reglum. Hafi stefnanda því verið vikið úr félaginu 13. september 1979. Eftir kröfu stefnda hafi verið lagt lögbann á leiguakstur stefnanda og hafi lögbannið verið staðfest á bæjarþingi Keflavíkur. Stefnandi hafi áfrýjað málinu til Hæstaréttar. Í máli Einars S. Svavarssonar gegn stefnda hafi Hæstiréttur fellt lögbannið úr gildi og dæmt brottvikninguna ógilda. Niðurstaðan hafi verið byggð á því, að ekki hafi formlega verið rétt að brottvikningunni staðið. Ástæður brottvikningarinnar fái því ekki efnislega umfjöllun í Hæstarétti og það beri að hafa í huga við úrlausn máls þess sem hér sé um deilt.

Ljóst sé að stefnandi hafi ekki orðið fyrir neinu tjóni og beri skattframtöl hans þess ljósan vott.

Mikill samdráttur hafi orðið í akstri vörubifreiða síðustu ár á Suðurnesjum vegna mikils samdráttar í fiskveiðum. Þrátt fyrir þessa staðreynd hafi tekjur stefnanda aukist jafnt og þétt og hafi að minnsta kosti fylgt verðbólgunni. Skattframtölin hljóti að vera óræk sönnunargögn um þetta.

Af hálfu stefnda er mótmælt öllum fullyrðingum um „dauða tíma“ eins og orðað sé í sóknarskjöllum. Rétt sé að stefnandi sundurliði tekjur sínar fyrir þau ár, sem um er deilt, þ.e. hvernig þær skiptast niður á mánuði. Einnig væri rétt að upplýsa hvernig tekjur skiptust niður á mánuði á árunum 1976 til 1979.

Í sóknargögnum sé krafist greiðslu á brúttótekjum, en hvorki rekstrar-

kostnaður né skattar af atvinnurekstri dreginir frá. Ekki sé sýnt fram á hvernig tekjutapið sé hugsað og enginn frádráttur vegna tekna annars staðar.

Með því að skoða skattframtöl stefnanda fyrir nefnd ár sé ljóst að tekjur hans séu miklu hærri en meðaltekjur þessara ára. Eins og framtölin beri með sér hafi stefnandi í engu orðið fyrir atvinnuskerðingu.

Þá er því einnig mótmælt að stefnandi hafi orðið fyrir miska. Þótt í málinu hafi verið lagðar fram úrklippur úr blöðum, sanni það ekkert um það að stefnandi hafi orðið fyrir miska. Á meðan lögbannið stóð yfir, hafi stefnandi ásamt félögum sínum rekið hlutafélagið Kamb með mesta myndarbrag. Hafi ekki sést á þeim rekstri að eigendurnir hafi orðið fyrir miska. Skorað er á stefnanda að upplýsa hvaða viðskiptasambönd hann hafi misst vegna lögbannsins.

Allan lagagrundvöll skorti til þess að leggja á stefnda ábyrgð vegna skerðingar á viskiptasamböndum, mannorði, tekjuskerðingu og fleiru. Ekki liggi neitt fyrir í málinu að stefnandi hafi orðið fyrir slíkum skerðingum og jafnvel þótt svo væri að það væri af völdum stefnda.

Stefnandi hefur gefið skýrslu fyrir dóminum vegna máls þessa. Hér fyrir dómi eru einnig rekin mál tveggja annarra vörubílfreiðastjóra á hendur stefnda. Mál þessi eru nr. 3782/1983 Auðunn Guðmundsson gegn Vörubílstjórastjórnarfélagi Suðurnesja og mál nr. 1130/1983 Einar S. Svavarsson gegn sama. Þeir Einar og Auðunn hafa gefið aðilaskýrslur í sínum málum og jafnframt hafa verið yfirheyrðir fyrir dómi þeir Guðlaugur Tómasson, fyrrverandi formaður stefnda og Frimann Ottósson, stjórnarmaður í stefnda. Lögmenn aðila eru sammála um það að yfirheyrslur þessar skuli hafa sama gildi og hefðu þær farið fram í þessu máli.

V.

Niðurstaða:

Stefnandi mun hafa hafið vörubílaakstur á árinu 1955. Á árinu 1973 stofnaði hann ásamt sex öðrum félögum í stefnda hlutafélagið Kamb og var það að sögn gert vegna lítillar atvinnu hjá vörubílastöð stefnda. Eftir stofnun Kambs hf. unnu stefnandi og félagar hans áfram sem vörubílfreiðastjórar, jafnframt því sem þeir unnu hjá Kambi hf. Fram kom hjá Einari S. Svavarssyni við yfirheyrslu hér fyrir dómi að áður en honum og félögum hans var vikið úr stefnda hafi þeir mætt á vörubílastöð stefnda ef þeir höfðu ekkert annað að gera, þá hafi þeir skráð sig á stöðvarlista. En ef einhver annar hafði bedið þá að vinna eitthvað, þá hafi þeir gert það. Ekki hefur stefnandi upplýst hve stór hluti af tekjum hans síðustu árin áður en lögbann var lagt á vörubílaakstur hans stafaði af þeim akstri og og hve stór hluti stafaði af vinnu hans hjá Kambi hf. Ekki hefur verið upplýst hvenær árs

tekna þeirra var aflað, sem stefnandi hafði á þeim tíma sem lögbannið stóð. Fram kom hjá stefnanda að eftir að lögbannið var lagt á hafi hann einungis unnið hjá Kambi hf. og þar hafi ekki verið næg verkefni. Stefnandi hafi átt nýja vörubífreið Volvo F 1025 árgerð 1978. Bíl sinn leigði stefnandi Kambi hf. eftir að lögbannið var sett, þannig að hann hafði leigutekjur af bílnum fyrir utan laun fyrir vinnu sína hjá Kambi hf. Fram kom hjá stefnanda, að á árinu 1982 hafi hann orðið að selja vörubífreið sína þar sem hann hafi ekki getað staðið við skuldbindingar sínar vegna minnkandi tekna. Á árinu 1982 hóf stefnandi störf sem leigubílstjóri á bíl sem hann er ekki eigandi að. Stefnandi kvaðst hafa lækkað mikið í tekjum eftir að hann seldi vörubífreiðina. Ekki hóf stefnandi vörubílaakstur að nýju eftir að lögbanninu hafði verið aflétt þar sem hann sagðist ekki hafa haft fjárhagslegt bolmagn til þess að fá sér nýjan bíl.

Ekki hafa verið lögð fram gögn er sýni vinnutekjutap stefnanda, en lögð hafa verið fram sem dskj. 13-19 ljósrít skattframtala stefnanda á árunum 1977 til 1983. Jafnframt hefur verið lagt fram sem dskj. 22, ljósrít úr fréttabréfi Kjararannsóknarnefndar, febrúar 1984, bls. 54 og 55 og sem dskj. 23, yfirlit úr hagtölum mánaðarins, mars 1984, bls. 31 og 32, svo og sem dskj. 30, yfirlit um meðalkaup vörubífreiðastjóra á launum skv. upplýsingum frá Kjararannsóknarnefnd.

Við athugun á gögnum þessum kemur í ljós, að á árunum 1976 - 1979 hækka brúttótekjur stefnanda um 49% að meðaltali á ári, en á árunum 1980 til 1981 um 33,5% að meðaltali á ári. Á árinu 1982 hætti stefnandi vörubílaakstri og það ár lækkuðu nettótekjur hans um 5% frá árinu áður.

Samkvæmt dskj. 22 virðist meðalhækkun á tekjum launþega á árunum 1976 - 1979 hafa verið um 49% á ári, og á árunum 1980 - 1982 um 50%, en á þeim tíma er meðalhækkun á tekjum stefnanda á milli ára 27%. Samkvæmt dskj. 23. Virðist meðalhækkun kauptaxta á árunum 1977 - 1979 hafa verið 48% á ári, en á árunum 1980 - 1982 50% á ári. Samkvæmt dskj. 30 hafa meðaltekjur vörubífreiðastjóra á launum hækkað um 59% að meðaltali á ári á árunum 1977 - 1979, en um 46% á árunum 1980 - 1982.

Af hálfu stefnda hafa verið lögð fram ljósrít af skattframtölum þriggja vörubífreiðastjóra. Af framtölum tveggja þeirra verða litlar upplýsingar dregnar þar sem þar er einungis um að ræða eitt framtal frá hvorum. Á dskj. 24 - 27 eru framtöl eins vörubífreiðastjóra frá árunum 1980 til 1983. Samkvæmt framtölum þessum hafa brúttótekjur þessa vörubífreiðastjóra hækkað um 64% að meðaltali á ári á árunum 1980 til 1982.

Við samanburð á framtölunum á dskj. 24 - 27 og svo framtölum stefnanda kemur í ljós að á árinu 1979 er stefnandi með 27% hærri brúttótekjur en vörubílstjórinn, sem á framtölin á dskj. 24 - 27 og á árinu 1980 8% hærri, en á árinu 1981 er stefnandi með 52% lægri brúttótekjur en áður.

greindur vörubílstjóri. Á árinu 1982 eru nettótekjur þessa vörubílstjóra 56% hærri en nettótekjur stefnanda.

Það sem hér að framan hefur verið rakið sýnir að töluverðar sveiflur hafa verið í tekjum stefnanda á milli ára á tímabilinu 1976 - 1982 og að tekjur stefnanda hafa farið hlutfallslega lækkandi eftir að lögbannið var lagt á í nóvember 1979 og þá sérstaklega á árinu 1982, en þá seldi stefnandi vörubifreið sína.

Þar sem ekkert er fram komið um aðrar ástæður fyrir tekjulækkun stefnanda en lögbannið og fullyrðingar af hálfu stefnda um samdrátt í akstri vörubifreiða eru ósannaðar, þá verður að telja að lögbannið sem stefndi fékk sett við vörubifreiðaakstri stefnanda hafi valdið tekjutapi stefnanda. Eftir atvikum þykir fjáртjón stefnanda hæfilega áætlað kr. 100.000,00. Samkvæmt 1. mgr. 24. gr. laga nr. 18/1949 ber stefnda að bæta stefnanda það tjón.

Þegar virtar eru blaðagreinar þær sem lagðar hafa verið fram til stuðnings kröfu stefnanda um bætur vegna mannorðshnekkis og þá sérstaklega þegar lesnar eru tvær greinar í Suðurnesjatiðindum 28. september 1979, en það virðast vera fyrstu blaðaskrifin um þetta mál, og svo þegar haft er í huga hvers konar lögbann er hér um að ræða, þá þykja ekki efni til þess að taka til greina kröfu stefnanda um bætur fyrir mannorðshnekki.

Ekki hefur stefnandi tilgreint viðskiptavin, sem hann hefur misst vegna lögbannsins og ekki hafa verið færðar líkur að viðskiptaspjöllum stefnanda og verður krafa um bætur fyrir viðskiptaspjöll, mannorðshnekki og annan miska því ekki tekin til greina.

Niðurstaða málsins verður því sú, að stefndi verður dæmdur til þess að greiða stefnanda kr. 100.000,00 með vöxtum eins og krafist er.

Stefndi greiði stefnanda málskostnað sem ákveðst kr. 27.000,00.

Uppkvaðning dóms þessa hefur dregist nokkuð vegna mikilla anna dómrans sem var Auður Þorbergsdóttir borgardómari.

D ó m s o r ð:

Stefndi, Vörubílstjórafélag Suðurnesja, greiði stefnanda, Sverri Elentínussyni, kr. 100.000,00 með 42% ársvöxtum frá 11. apríl 1983 til 30. júní 1983 og dómvöxtum frá þeim degi til greiðsludags og kr. 27.000,00 í málskostnað. Allt innan 15 daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.